

Voința Poporului

ORGAN SAPTAMANAL AL LIGII APARARII NATIONALE CRESTINE

Directori-proprietari:
Dr. D. BENEȘ și M. RUSSU.

Deviza noastră: „Hristos, Regele, Națiunea“.
„Vom lăsa deopotrivă în Jidanul parazitărilor și în Românul necinstit și înstrăinat.“

ABONAMENTUL PE UN AN:
Pt. plugari și muncitori Lei 100
Pentru intelectuali ... Lei 200
Pentru Institut. și fabrici Lei 500
Abonament de sprijin Lei 1000
In America ... Dolari 3

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIA
Arad, str. Vicențiu Babeș No 6

A p a r e
Sub conducerea unui Comitet

Iertarea.

Găsindu-ne în postul mare, biserica amintește tuturor creștinilor, cuvintele Mântuitorului despre iertare. Ea vrea să spună prin aceasta că este de prisos înfrânarea noastră trupească, fără înfrânarea pornirilor noastre sufletești împotriva aproapei.

În adevăr, protivnicul iertării, ura, este un lucru vătămător nu numai sufletului ci și trupului nostru. Ea schimbă înfașurarea omului, îi întunecă chipul și turbură mersul firesc al organelor noastre în treaba lor de susținere a vieții trupești. Prin aceasta, ura înlătură foloasele înfrânării, foloasele postului, venit a aduce îndreptarea noastră sufletească și trupească. Câte boli nu pornesc din supărare și câți nu mor năpraznic din pricina unor împrejurări triste, venite pe neașteptate!...

Aceasta înseamnă că în afară de neînțelegerile obștești pe care ura le aduce între oameni, cu privire la interesele lor, ea este în același timp pricină de boală, care înlătură binefacerile pe cari le așteptăm dela post, pentru sufletul și trupul nostru.

Deaceia Mântuitorul ne-a sfătuit să iertăm de șaptezeci de ori câte șapte, deaceia în „Tatăl nostru“ — rugăciunea pe care El ne-a recomandat-o ca model — noi cerem să fim iertați în măsura în care ierăm, și în sfârșit, deaceia, odată cu celelalte sfaturi despre post și milostenie, El ne dă această poruncă hotărâtă, pe care o amintește biserica în preajma postului: „De veți ierta oamenilor greșelile lor, iertavă-vă și Tatăl vostru cel ceresc greșalele voastre; iar de nu veți ierta oamenilor greșalele lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre“.

(Matei VI 14-21).

Coroana faptelor noastre bune trebuie să fie deci iertarea, fără care toate năzuințele noastre sunt de prisos.

Dar oare iertarea nu jignește dreptatea?

A ierta totul, nu înseamnă a da putință răului să propășiască?

Iată întrebări cari pot veni în mintea oricui.

Să ne gândim puțin.

Mai întâi, Christos nu cere iertare unuia, ci tuturor. În această împrejurare, dacă toți l-ar asculta, cine ar mai fi jignit?

În al doilea rând, noi ne înșelăm adesea asupra aceea ce este dreptate. În adevăr, ce este drept? Ceeace formează interesul nostru? De sigur că nu, fiindcă omul din pricina pornirilor lui trupești neînfrânate, greșește foarte des în judecata lui, cu privire la aceste interese. Atunci poate că este drept ceeace hotărăsc legile omenești? Dar aceste legi sunt ele înși-le făcute de oameni cu lipsuri, din care pricină poartă pecetea nedesăvârșirii celor ce le-au făcut. Ele nu ne pot deci călăuzi în ce privește îndreptarea noastră în fața lui Dumnezeu.

Iată o pildă:

Doi oameni se ceartă. Unul e nedreptățit și se duce la judecător. Acesta cercetează împrejurările, constată nedreptatea și dă hotărâre. Dreptatea omenească este astfel satisfăcută. Dar cei doi oameni pleacă și mai învrăbiți. Unul plin de trufia biruinții; celălalt plin de ura umilinții. Dreptatea satisfăcută în așa chip, zămislește păcate nouă: în unul trufia, în altul răzbu-narea. Inchipuiți-vă însă că cei doi vrăjmași s-au iertat unul pe altul și că

s'a înlăturat și procesul și trufia și răzbu-narea. Nu înseamnă aceasta că iertarea a tăiat din rădăcina răul și a înlăturat un șir de păcate primejdioase îndreptării noastre în fața lui Dumnezeu.

Să mărturisească cetitorul acestor rânduri, dacă în viață iertând, nu a avut cele mai înalte mulțumiri sufletești, și nu a înlăturat neplăcerea furiei din primul moment și șirul întreg de neajunsuri pe cari ni-le aduce vrășmășala.

Iată de ce Mântuitorul spune mereu: iertați și veți fi iertați. Iată de ce biserica amintește în preajma postului, porunca iertării. A ierta înseamnă a descătușa sufletul nostru de legăturile în care îl ține ura, făcându-l să se tr-

dească în frământări sterpe, fără puțință avântului spre năzuinți înalte.

Iertarea face pe om să pășească cu ușurință peste nimicurile omenești și să ajungă la dreptatea cea adevărată a evangheliei sale în care e vorba nu de treburile noastre trecătoare, ci de interesele veșnice ale mântuirii.

În sfârșit, a ierta înseamnă a înlătură din sufletul și trupul nostru ori ce pornire menită a turbura mersul firesc al organelor care ne susțin viața pământească.

Nu uita deci creștine, că postul trebuie să fie însoțit de iertare, dacă vrem să i simțim urmările binefăcătoare în suflet și în trup.

Pr. C. Dron.

SODOMA.

O adiere primăvărată timpurie ridică pentru o clipă valul străvezii, ce acopere pentru necunosători orașul Sodoma, botezat în zilele noastre: București. Dar clipa aceasta ajunge, ca să putem prinde și înregistra o întâmplare, pe cât de macabră pe atât de caracteristică.

Un tânăr din „lumea bună“, un anume Găetan, răsfățatul saloanelor exclusive și budoarelor de femei nebunatiche isterice, pătrunde înarmat cu un ciocan și cu o sticlă de benzină în odaia dnei Leonida și în toială sărutărilor [de plăcere (?) voluptuoase, o ucide cu ciocanul, prădând-o de suma de 800.000 Lei și dispăre apoi.

Acesta e sâmburele întâmplării, dar să examinăm mai deaproape câteva detalii interesante, și înainte de toate cine este acest Găetan? Un ciocoi, care în timpul războiului s'a sustras de sub serviciul militar, rămânând sub ocupația nemților în București. A plecat apoi la Paris, unde a studiat dreptul și întorcându-se la București, s'a pus în serviciul muierilor ahtiate-doritoare după voluptate bestială. Fără nici un capăt, el ducea totuș o viață mondenă, învărtindu-se prin cluburile și saloanele lunei înalte. Singura lui îndeletnicire era, de a satisface poftele bestiale (sexuale nenaturale) ale unor babe, pentru care serviciu era plătit cu bani grei. Găetanul ciocoesc era întreținut casei și mesei dnei Pilat, dar „lucra“ și pentru alte case a doamnelor cu marcă. Serviciul său îi aducea venituri, ca să poată chelui într-o noapte mai mult ca și un biet funcționar într'un an întreg, întrebat fiind de dl judecător de instrucție de rostul sumei de 42.000 Lei, nici nu și mai aducea aminte unde a cheltuit-o într-o singură noapte. Cine ține seama de o sumă bagatelă, ca 42.000 Lei!

Apoi dacă e vorba de o întâmplare din București, nu poate să lipsească nici șperțul și politica. Sub trecuta guvernare averescană, dna Leonida avea o rudă ministru, iar doi supuși greci voiau să-și recâștige o pădure, de care erau deposedați. Legăturile se stabilesc repede, amarezul, doamna înrudită, avocați, afacerea se tranșează, șperțul: 6 milioane. O chestie de toate zilele în București.

Găetanul ciocoesc mai avea și prieteni buni. După comiterea crimei, el le destăinuie totul, iar aceștia în loc ca să-l predea primului sergent de stradă, îi dedeau tofelul de sfaturi și-l îmbărbătau, plecând apoi liniștit mai departe. Nici prietenele nu i lipsesc, cari acum, după comiterea oribilei crime cu

ciocanul, îi sar în ajutor, căutând pe toate căile, ca să-l salveze.

Dar victima? Dna Leonida trăește într-o vilă în București și posedă o moșie în apropierea capitalei. În ajunul crimei, ea scoate din bancă 800.000 Lei, ca să cumpere bijuterii. Seara ea așteaptă în camera de culcare la ora 7 pe primul amant, iar la ora 9 pe al doilea. Țara întreagă geme, dar dna Leonida își cumpără bijuterii pentru suma de 800.000 Lei....

Mosaicul acesta se desprinde dintr-o singură întâmplare, dar e caracteristic pentru întreaga viață, ce se duce în capitala țării noastre.

O imensă hoardă de Găetani și Leonide au năvălit din toate unghiurile asupra capitalei, petrecându-și viața în bachanale și desfrâu cel mai nerușinat. Spelunci, numite localuri exclusive și saloane particulare sub teatrul tuturor orgiilor, a vicilor celor mai rafinate. Baniii curg ca apa pe gârle, satana e la largul său. Nu mai există morală, onestitate, înfrânare, totul e mistuit de focul diabolic. Dar focul acesta trebuie întreținut cu aur și aurul trebuie câștigat. Deci pornește goana după aur, care cu munca cinstită nu se poate câștiga. Trebuie inventat altceva, mai rentabil: afaceri oneroase, intervenții la ministere și la toate oficiile publice, șperțuri, mituiri... Munca constructivă trebuie să stea pe loc, căci trebuie muncit pentru Găetani și Leonide... Orice deziderat legal — cauză dreaptă — ai avea, nu se împlinește până nu ai contribuit la aurul lor. Dar orice ilegalitate ai vrea să se comită, nu trebuie decât să le umpli pungile și iată că s'a realizat imposibilul.

O țară întreagă muncește din greu și asudă sânge, ca să producă aur pentru Găetani și Leonidele Bucureștiului. Birurile sunt insuportabile, dar se scoate și perna de sub cap, se stoarce și ultima vlagă a cetățeanului, ca totul să se transforme în aur. Și aurul curge, curge șiroaie din toate unghiurile țării spre capitală, ca să alimenteze focul diabolic al desfrăului, murdăriile „lunei bune“.

Capitala noastră a ajuns o Sodoma adevărată, unde domnește cu depline puteri Satana!

V. Spătar.

Luptele confesionale

dintre biserica română gr. or. și gr. cat. precum și dintre Stat și oricare biserică română, ivite în urma proiectului de lege al cultelor și al concordatului trebuie să l umplă de griji și dureri pe fiecare român și patriot bun.

Nouă ne este la fel de dragă oricare dintre cele două biserici și respectăm credința fiecărui român creștin, dar nu putem admite ca un credincios oricare ar fi, ca să se revolte contra statului, apărându-și credința, religia și îl considerăm de trădător de neam pe acel român, care în Statul român va pune mai presus interesele bisericesti decât interesele țării și ale neamului.

Nu se poate ca bisericile să formeze stat în stat. Nu se poate ca românii gr. or. să asculte — să zicem — de hotărârile luate de Patriarhia gr. or. într'un sinod ecumenic și impuse tuturor credincioșilor bisericii gr. or., dacă acele hotărâri ar veni în contradicere cu legile, cu normele și constituția țării noastre și i-ar știrbi în oarecare formă suveranitatea. Totuș nu se poate permite ca un credincios gr. cat., ba nici unul rom. cat., să se supună în prima linie ordinelor venite dela papa, și numai după aceea legilor Statului român, cari eventual tocmai ar combate acele ordine.

Românii toți trebuie să fie în prima linie buni patrioți ai țării și numai apoi credincioși devotați ai bisericii, de altfel nici nu ne putem închipui una fără cealaltă, însă totuș dacă ar fi vorba să alegem, nici nu ne putem gândi ca să nu preferim pe cea dintâi.

În interesul țării și al neamului este deci necesar să înceteze orice lupte confesionale între Românii creștini pe de-o parte și între Stat și bisericile românești pe de altă parte. Dacă sunt chestiuni, cari trebuie discutate, să le discute conducătorii bisericilor și ai Statului, ei între ei, și să lase pe credincioși în pace, căci ar fi o crimă să amesteci — zicem — și țărânimea în frământările confesionale, cu deosebire în timpurile de azi!

O. B.

— Intrunirile partidelor politice continuă să se țină în diferite orașe mari ale țării. La aceste intruniri liberale adună să zice-oamenii cu forțe, iar național țărăniștii adună pe toți socialiștii, comuniștii etc.

Valoarea intrunirilor este deci, a se judeca după felul cum se adună oamenii, adecă este nula.

Tăranii în propagandă culturală-religioasă.

Cu abateri dela obiceiul local, corul vocal al bisericii ort. rom. din Radna, a aranjat în seara zilei de 29. Ian. un concert foarte bine reușit din toate punctele de vedere.

Zic, cu abateri dela obiceiul local, fiindcă Rădnanii, totdeauna în ziua de Bobotează aranjau tradiționalul lor concert, la care — pe vremuri — participau toți intelectualii depe valea Mureșului. După ce treceau serbătorile de iarnă, par'că te simțea bine, ca să așezi și la o serbare de înfrățire Concertul Rădnanilor depe vremuri eră prilejul de reculegere și de înfrățire.

Vremile însă au trecut, patimile s'au înmulțit, conducătorul acelor serbări, fostul inv. Tr. Givulescu s'a dus, ca în altă parte să-și continue opera, ori să se mai odihnească, după vreo 15 ani de muncă depusă în această comună.

Când eră aici, îi avea pe toți în jurul său, dar azi s'au împrăștiat și sunt divizați în două tabere politice cași pe tot locul. — Că vezi bine, azi a face politică, înseamnă a face cultură. *Unde se face cultură — zicem noi — acolo oamenii trăiesc ca frații „ba mai bine“.*

Elevii cari au iubit mai mult pe fostul lor învățător, azi caută să-și continue opera. Și bine fac, las'ă se va da, că țaranul nostru, nu stă locului, ci merge înainte și singur. Aceștia merg singuri; dar merg bine, fiind ocrotiți și îndrumați de P. O. D. pprezbiter P. Givulescu.

Conducătorul de azi al corului Teodor Tripon s'a ridicat dintre ei și din diligență proprie, fără școală muzicală, a ajuns să fie în stare a instrui orice cântare. Având apoi la dispoziție și elementele cele mai bune și bine desvoltate în ei simțul muzical, încă din școala regimului apus.

Fiindcă azi nu avem școli confesionale, așa nici lor nu le-a stat la dispoziție vreo sală, ci T. Tripon la el acasă, săptămâni de arândul, ba de 3 ani, iernile și le petrece instruiind corul.

Pe lângă punctele de cor: „Cântecul Oșteanului“, „Iarna“, „Cete-legeni codrule“, „Vraja“, și „Ileuța“, cari au fost executate cu precizie, observându-se foarte bine nuansările s'a mai predat și „D'ale lui Păcală“ comedie în 4 acte, în care s'a distins tinărul Gh. Anghelini, în rolul lui Păcală. A arătat, că este vrednic de numele bătrânului Anghelini, care nici acum nu poate părăsi cântara, dar dă și îndrumări fiului său cum să predea, ca publicul să fie satisfăcut. A și produs mult haz și în predarea altor monoloage-comice din program.

Se cuvine laudă și celorlalți debutanți, cari s'au achitat pe deplin de rolurile ce le-au avut.

Ca, cele scrise mai sus, să corăspundă titlului, vreau să amintesc, că acest cor este gata a merge chiar și pe sate a da concert, ori a cânta sf. liturghie unde este poftit.

În ziua III-a la Nașt. Domnului preoții din cercul religios Radna, au ținut sedință în Bărața, unde nu este nici biserică, nici școală. Că sunt numai vreo 30 familii de servitor. A fost de ajuns să amintesc numai lui T. Tripon, dorința de a face bucurie Bărațanilor la Nașt. Domnului, ei deja erau acolo când noi preoții, am sosit. Ne-au spus, că de câte ori vom avea ședințe și ori unde să-i invităm și pe ei și vor merge, nu pentru bani, ei numai pentru a se ști că și ei pot să răspundească o rază de lumină, să miște o inimă și să ducă mângâiere sufleteilor năcăjite.

Se vorbește de multe ori, că se i-au măsurat pentru o întinsă propagandă culturală la sate. Se pot lua măsuri cât de severe, se pot constitui chiar și societăți cu posturi onorifice, dacă nu este voie, propagandă culturală tot nu se va face. Propaganda se face din convingere, nu de silă. Membrii corului din Radna sunt convinși de aceasta, deci și fac. Laudă lor!

O dorință am avea: Să caute co-risții bătrâni și de aci înainte a atrage în jurul lor și pe cei ce i-au părăsit „și dacă vre unul nu ascultă de cu-

vântul vostru, pe acela să-l însemnați și să nu mai aveți cu el nici un amestec, ca să i fie rușine. Dar nu-l socotiți ca pe un vrăjmaș, ci dojeniți-l ca pe un frate.“ II Tes. 3. 14-15.

Șoimoș.

I. Chebeleu
preot.

Cum își fac jidanii averi?

Dela jidanul Moritz cetire!

Composesoratul urbarial din comuna Șoimoș, jud. Arad, are ca proprietate o carieră de piatră, care a fost arândată jidanului Gross Iosif din Lipova, o rubedenie a jidanului Moritz Mairovitz din Radna, care specula de mult cum să-și facă o avere. Acest Moritz a cutreerat satele cu fluerișca cu un cal orb și cu o căruță hodoro-gită încărcată cu farfurii (blide) cu cercei, mărgelile etc, pe care le schimba cu fer vechiu, zdrențe și fulgi (pene de găscă) — ocupația jidanului spurcat fără lucru și sudoare.

Unfându-și buzunarele cu banii creștinilor pe care îi jupuia, s'a gândit jidanul Iosif Gross una și bună, că acum să mai lase și pe Moritz să exploateze pe bieții șoimoșani. Așa în ziua de 16 Dec. 1906 a și pus în posesiune pe Moritz, respective pe Adolf și de atunci acest părțit exploatează mai departe pe bieții românași, aducându-i la sărăcie, desbrăcându-i complet de avutul lor.

Contractul încheiat de Gross Jozsi cu comp. urbarial al comunei era valabil numai până la data de 31 Dec. 1922, la care dată acesta urma să fie expirat, cum însă firma Mairovitz a văzut că ghișeful cu cariera este o afacere bună, în anul 1916 când bieții românași ai comunei Șoimoș își văr-sau sângele pe diferite fronturi — pentru asigurarea averilor jidovești și a-i îmbogăți pe ei, Moritz a intervenit pentru a face câtorva săteni scutiri dela armată (felmentisuri) pentru fașionarea (tăierea) pădurilor, lucru care ia și reușit, așa că în 916 convocându-se comp. com. a propus prelungirea contractului — și a fost firesc ca aceștia să consimtă, pentrucă, în caz contrar fiul lui „Iuda“ Moritz iar fi trimis pe front — a obținut prelungirea contractului până la data 31 Dec. 1932. Acest contract însă a fost aprobat numai cu 110 voturi; din cele 423, prin urmare nefiind valid trebuie să fie reziliat (stricat) pe motivele că:

1. Jidanul Moritz s'a folosit de împrejurările favorabile lui (și fiilor lui Iuda de pe globul pământului).

2. N'a întrunit absoluta majoritate sau jumătate plus 3 din voturile totale

Vom reveni.

RAVAȘE

Din comuna Vidra, jud. Arad, primim o plângere contra dlui preot-inv. Pavel Ghilea, și anume: 1. Că trăește în concubinaj cu o fată de țaran, (de formă nevasta săteanului „Cănișul“) pe care o avea de drăguță și atunci când încă nu era văduv, și chiar faptul acesta a agravat boala Dnei preotese, care a murit în ofiță. A avut și un copil cu ea, dar a murit. 2. Că-i plac nunțile, clăcile și șezătorile așa că de multeori nu dă câte trei zile pe la școală iar pe la sf. biserică numai la sărbători mari etc etc.

Rugăm respectuos pe P. S. S. Episcopul să ordoneze o anchetă serioasă în chestia aceasta și să nu încredințeze cu anechea oameni de felul lui Iuda, care nu pentru 30 de arginți ci pentru 7—8000 Lei își vând sufletul necuratului...

Căci dacă se vor dovedi de adevărate acuzele de mai sus trebuie spălată imediat instituția, sf. biserică de o atare murdărie, care poate servi de motiv să se lățească sectele religioase.

Rugăm de asemenea și pe dl Revizor să ia măsuri, să cerceteze, dacă își face dl P. Ghilea datorința de învățător ori ba, și în caz că nu, atunci să fie împedecat de-a mai face rușine cinstitelor tagme învățătoarești și preoțești!

Cum folosește presa minoritară orice mijloc pentruca să pone- grească instituțiile noastre.

Un mort în Sanatoriu de tuberculoși din Arad.

S'a întâmplat, că în Sanatoriu de tuberculoși din Arad, a murit un bolnav, după ce a primit o injecție de salvarsan. Astfel de cazuri dureroase și pe cari le regretă, ori care om cinstit s'au întâmplat și se vor întâmpla totdeauna atât în spitale cât și la locuințele particulare — camerele de consultație ale medicilor.

De câte ori nu se întâmplă, că cineva își petrece bine, iese afară (sau altul pleacă sănătos de-acasă) face câțiva pași și cade mort. Ei, spuneți vă rog, în cazurile acestea, asemenea celor de sus, cine este de vin?

La astfel de întâmplări țaranul, bunul nostru țaran, zice: „Așa a vrut Dzeu. Așa i-a fost data“, sau „asta i-a fost soarta“, și el are toată dreptatea; singur Dzeu sf. știe de ce se întâmplă toate pe lumea aceasta așa cum se întâmplă. Și oare de ce nu și pun oamenii întrebarea și că de ce s'a născut cineva, nu numai că de ce a murit. Sau că de ce dă soarele lumină și căldură... De ce înverzesc și înfloresc natura etc, etc.

Numai Dzeu sf. le știe pe toate aceste taine, nepătrunse de firea omenescă...

Minoritarilor însă le face plăcere, le crește inima când din orice motiv pot să lovească în instituțiile și instituțiile noastre românești. Din întâmplarea de mai sus se face caz mare, deci n'are absolut nimic a face cu sanatoriul de tbc, și cu tratamentul, pe care-l primesc bolnavii în sanatoriu, fiindcă atât instituția cât și îngrijirea bolnavilor satisfac toate așteptările și sunt nenumărate rugăciunile ferbinți înălțate către Atotputernicul Dzeu atât pentru sănătatea sau odihna aceluia, cari au lucrat și s'au străduit să se înființeze acest sanatoriu, cât și pentru a aceluia, sub conducerea și îngrijirea cărora stă și azi instituția în care ei, bieții suferinzi și-au aflat odihnă, ameliorarea suferințelor lor și și-au redobândit sănătatea.

Ii asigurăm pe minoritari, că instituțiile și instituturile noastre românești sunt — între împrejurările de azi — cel puțin așa de bine instalate și conduse ca și ale lor și sunt nedrepti când încearcă să ni le batjocorească.

Este adevărat că bietul Dogeanu, fost imp. de m. cfr., a murit după ce a căpătat o injecție, dar oare câți alți necunoscuți și-au redobândit puterile în acel sanatoriu după primirea miilor și miilor de injecții?

Și apoi dacă zierele minoritare trâmbează cazul acesta, întrebăm pentru ce nu au scris mai mult despre un alt caz de moarte, care s'a întâmplat tot în zilele trecute, când un bolnav a murit în camera de consultație a dlui Dr. Korányi?

Noi și instituțiile noastre primim criticile juste, fără patimă și răutate și nizuința tuturor este să se îndrepteze lucrurile, să dispară neajunsurile de azi, dar respingem cu indignare și protestăm cu toată energia în contra presei minoritare, care speculează orice eveniment, orice știre adevărată și neadevărată, pentruca se poată lovi cu răutate, să poată huli și murdări neamul și țara românească, precum și instituțiile noastre scumpe românești. O. B.

UNIRE, FRAȚILOR!

Unire, fraților, unire!

Unirea sufletească

Ne trebuie acuma

În Țara Românească!

Unire, fraților, unire!

Unire în sfânta muncă

Ne strigă tuturor,

A cerului poruncă!

Unire, fraților, unire!

E sfânta rugămintă,

Ce o plâng mereu martirii

Din sfintele morminte!

Unire, fraților, unire!

Ca vremile sunt grele —

Și nu uitați trecutul

Cu-așemenea greșele... O. B.

SEZICE

Că Tancred Constantinescu ar fi fost decorat cu „Brăul sf. mormânt“ — P. S. patriarhul Ierusalimului. *On.* Nu putem crede acest lucru, ca cel mai mare șperțar al Țării Românești, să-l ajungă o așa mare distincție. Și totuș se poate, fiindcă după cum sunt șperțurile, așa sunt și distincțiile. dar tocmai faptul acesta ne face să trăim în mormânt — nu în cel slă — de rușine!

Că la „serata dansantă“ a Reg. 93 fanterie Arad, la care s'au prezentat damele și în costumele naționale s'a dansat „ceardaș“. Pe semne tocmai de aceea erau vizate indirect damele că pot să vie în alte cote decât cele naționale fiindcă adevăr să dansezi „ciardaș“ în costume național românesc ar fie cea mai mare rușine.

Ne întrebăm însă totuși cum putut să-și uite românașii noștri în atâtea de ei, ca la o serată dansantă unui Reg. românesc, în Cetate la sediul în cazarma regimentului, în saloanele a s'ino ului militar, să joace c'ardaș! De dragul cui? Fiindcă la „serată“ n'au participat și străini! Oare dacă erau străini și ar fi dor, chiar lucrul acesta, se putea îndepărta blasfemia de mai sus să se joace „ciardaș“ de dragul lor?!

Noi bănuim că este un neadevărat că svonorile sunt de rea credință și că țara noastră nu ne permite să credem așa ceva și așteptăm lămuriri necesare din partea Comandamentului Regimentului 93 Inf. *Deci vom reveni*

Că Tribunalul din Budapesta a condamnat la 7 ani închisoare și 15.000.000 Lei pedeapsă în bani jidanul publicist Hatvany-Deutsch, jos, pentrucă a scris în ziar articole defăimătoare pentru guvern și bărbai conducători de stat. A fost judecat pentru crimă contra cinstirii statului și a națiunii maghiare.

Lată, iubii cetitori, cum știe să se depească o țară ca Ungaria, pe c'inașii trădători, cari hulesc statul și cari viețuesc fără nici o frică de Liga Națiunilor, nici de finanța internațională jidovească și nici măcar să se întrebe „oare ce va zice streinătatea“

Șcloimii noștri din Sărindar cât vomitează mai multe bale, cu care murdăresc prin fițuicile „Adivorul“, „Dimineața“ etc biserica, neamul, și țara și pentru conducătorii lor, cu atât mai căutați, mai cetiți și nimenia i-a nici o măsură în contra aceluia scârbe! *De ce?*

Un inginer cetățean maghiar, funcționar român și afacerile lui

Inginerul Szabó Adalbert șeful ocașionalului silvic din comuna Pauliș (județul Arad) nu este cetățean român, ci maghiar și stă în țară cu pașaport și chiar în zilele trecute a fost avizată Primăria comunei telefonice de Siguranța din Arad, că i s'a aprobat rămânerea în țară a d-lui inginer încă un an șase zile etc...

Oamenii spun că acest străin ar fi ajuns la postul lui, fiind sprijinit de firma „Lomăș“, societate jidovească-ungarească pentru exploatare de păduri. Spusele lor le confirmă faptul că până la Cladovei înainte de a veni acest individ la Pauliș era dat în exploatare fasonare societății „Cladovana“ cooperativă sătească, pur românească din Pauliș. Îndată ce a ajuns însă la Pauliș acest inginer Szabó, s'au făcut intertenții să se ia pădurea dela cooperativă „Cladovana“ și să i se dea firmei „Lomăș“ ceiașce s'a și întâmplat, așa că az pădurea românească este exploatată de societatea jidovească, iar coop. românească „Cladovana“ trage pe moarte pe lată rezultatul înțelegerii jidanilor cu străinii, ca să ne ruineze țara și să demoralizeze și sărăcească poporul românesc.

Avem în Arad Direcțiunea silvică cu o droaie de inspectori, consilieri și ingineri silvici; ei bine atunci cum se poate întâmpla cele de mai sus?!

Sau poate cu concursul D-lor?? Nu o credem căci ar fi prea trist și prea revoltător!!!

ȘTIRI DE TOTTELUL

— *Rugăm respectuos pe toți dn. domni abonați și pe restanțieri și pe cei noi, să facă bine, să ne trimită costul abonamentelor cu reîntoarcerea poștei, complectând mandatele poștale dăturate în ziar.*

— *Facem atenți în deosebi pe domnii restanțieri că dacă nu vom primi abonamentele în timpul cel mai scurt posibil, îi vom vrea avocatului, să le înceteze el.*

— *Avem abonați, cari de ani de zile nu șau achitat ziarul și cei năi răi platnici nu sunt țărani, amenii săraci ci bogatii și în special d. preoți, vom fi nevoiți poate să publicăm și în ziar numele lor, ceaci sigur nu le va ace cinste.*

— *Pe acei d. abonați, cari nu doresc să le mai trimitem ziarul, îi rugăm să ni-l returneze și le vom fi mulțumitori. Nu le facem nici d-lor și nici nouă speșe și cazuri cu desila, iar cei ce-l primesc, să facă bine, să-l achite și nu-i lucru frumos să-l cetești, dar să nu-l plătești, numai după ce vei fi improcesuat.*

Administrația Ziarului.

— În zilele trecute a murit în Viena dl general Argetoianu, fată dlui ministru de domenii, în etate de 88 de ani. A fost un credincios soldat al omnitorului Cuza Vodă. În războiul pentru neatarnare din 1877 a fost sort să i se predea lui Osman-pașa comandantul oștirilor turcești. El a dirijat construcția fortificațiilor Bucureștilor, a fost ministru de război etc.

D-zeu să-l odihnească!

— Primim cu multă satisfacție știa că Moții au câștigat procesul contra jidanilor Morit Tischler și Buerger și la forul al doilea și anume: Comisia agrară județeană din Cluj a aprobat exproprierea celor 16,000 jugăre de pământ, pe care Comitetul agrar, spre usinea lui, le dăduse jidanilor. Comisia agrară județeană a fost compusă în dnii Dr. Dunca magistrat, I. Cionac inspector agricol și Teodosiu Consilier agricol. Cinste lor! Cauza f. a Moților a fost apărută de bunii omâni: Dr. Amos Frâncu și Dr Barbu.

— *Rugăm respectuos pe On. comitete și persoanele particulare, cari aranjează serbări naționale, sezători culturale, conferințe etc., să facă bine să ne învestește despre aceste lucruri ca să le putem publica în ziar la timp și încă ne este rușine să vedem salele goale cu astfel de ocaziuni, de mai multe ori tocmai din cauza neglijenței psei de propagandă a aranjatorilor.*

— „Din cinstita activitate a secretarului plasei Târnova“ a fost numele unui articol, care s'a publicat în Numărul 10 al ziarului nostru, fără știrea comitetului de redacție, ceea ce o regretăm cu atât mai mult, fiindcă ulterior am primit dela oameni demni de a crede informația că acuzele aduse dlui secretar, au fost spulberate înaintea autorităților competente chiar de ei, pe cari autorul îi invoacă ca martori. — *Dirjecțiunea ziarului.*

— Cât de dureros lucru este să fii, că ofiterii-căpitani: Vintilă. Cămeanu și Sinescu dela Divizia XI-a din Ialova, pentru hoțiile săvârșite, au fost pedepsiți de Consiliul de război la năcă silnică pe câte 20 ani și pererea gradului din oștire și că int-maior Al. Giurgiuman și adm. căpitan I. Stăpănoiu dela Institutul medicomilitar, tot pentru furt, au fost trimiși în exil, sub escortă la închisoarea militară Jilava! Adeca și în armată?... Ai de capul nostru!

— Adunarea generală a societății „Cultul Eroilor“ comitetul județean Arad, a avut loc în 25 Febr. a c. la orele 3 și jum. în Palatul primăriei. Dl general Anton Iovanovici vicepreș. Societății, fiind P. S. Sa Episcopul președ. societății absent, deschide ședința cu o frumoasă vorbire, prin care reamintește faptele și moartea celui mai mare erou: Regele Ferdinand.

Căpitanul N. Popovici, șeful serviciului executiv al societății, cetește darea de seamă despre activitatea societății și despre rezultatele materiale obținute în cursul anului 1927. S'au aranjat în total 11 serbări în favorul societății, iar totalul încasărilor a trecut peste suma de 400.000 Lei, Dl Brutus Păcurariu cetește raportul comisiunii de cenzori și în urma propunerii comisiunii, adunarea votează căpitanului N. Popovici mulțumiri trecute în procesul verbal. Apoi se votează proiectul de buget pentru 1928 și lucrările pe cari societatea le va executa în acest an, între cari mai însemnate sunt: aranjarea cimitirului militar Micălaça, ridicarea unui mausoleu în memoria eroilor, ridicarea unui monument la Hălmagiu, exhumarea și centralizarea eroilor din județ etc. Adunarea alege apoi ca noui membri în comitet: pe dna gen. Anton Iovanovici și dna baron Aurel Pop, ca membri de drept: Gen. Anton Iovanovici, I. Georgescu prefect, și căp. de jandarmi Anghelescu.

Adunarea a luat sfârșit la ora 6 cu cuvinte de însuflețire la muncă a dlui gen. A. Iovanovici.

Soare electric

Această minune s'a făcut tot în America.

Americanii au făcut un uriaș far (fanar) electric de 1.385 milioane lumini. Lumina acestui far e atât de puternică, încât în nopțile senine razele lui luminează până la 480 de kilometri împrejur.

Indreptat spre cer, lumina acestui uriaș far străbaie la o depărtare de 1.125 kilometri, fiindcă aerul în sus e mai rar.

Insemnătatea acestui nemai închipuit luminător nici nu se poate deocamdată prevedea. Intâi de toate el va lumina în timp de noapte drumul mașinelor de zburat, va putea descoperi aeroplane la o înălțime la care nici ziua nu s'ar putea vedea, și poate prezice vremea, adică poate arăta când va fi ploaie, brumă ș. a m d.

Ferbințeala lui e atât de mare, în cât omul la o depărtare de 100 metri poate fi rău ars. În miezul nopții la o depărtare de 60 km dela far, omul poate ușor să cetească și să scrie.

Multe taine de ale văzduhului ce ne înconjoară vor fi desvăluite de acest soare electric.

Aviz!

În primele zile ale lunii Martie a. c. se va deschide în Arad Piața Avram Iancu, o nouă

Cafenea și berărie numită „NEW-YORK“

a cărui proprietar este un vrednic și bun român. Cafenea va fi aranjată cu un confort modern de către societatea tâmplarilor români „Locuința Artistică“ și va fi executată după modelul renumitei cafenele „Schiller“ din Viena. Va fi un local plăcut și intim pentru societatea românească cu atât mai vărtos, întrucât va fi instalat și un Bufet special. Cât pentru noi, ne bucurăm de oare ce publicul românesc va avea ocazie de a încunjura cafenelele jidovești.

No. 195—1928.

Publicațiune.

Primăria comunei Mișca publică licitație pe ziua de 4 Aprilie 1928. pentru reparațiuni mai mici la locuința notarială.

Condițiunile se pot vedea la primăria comunei în timpul orelor oficioase.

Mișca, la 23 Februarie 1928.

Primăria.

No. 192—1928.

Publicațiune.

Primăria Comunei Mișca publică concurs pentru ocuparea alor 10 posturi de vigili de câmp. Reflectații se vor prezenta până la data de 4 Apr. 1928. la primăria comunei.

Mișca, la 23 Februarie 1928.

Primăria.

No. 190—1928.

Publicațiune.

Primăria comunei Mișca publică concurs pentru ocuparea postului de cantonier de drum.

Cererile se vor înainta acestei primării până la 4 Apr. 1928.

Mișca, la 23 Februarie 1928.

Primăria.

No. 189—1928.

Publicațiune.

Primăria comunei Mișca publică licitație pe ziua de 4 Apr. 1928. pentru arendarea pământurilor comunale din „satul vechi“.

Condițiunile se pot vedea la primăria comunei în orele oficioase.

Mișca, la 23 Februarie 1928.

Primăria.

No. 188—1928.

Publicațiune.

Primăria comunei Mișca publică licitație pe ziua de 4 Apr. 1928. pentru vânzarea alor 1800 kgr. grâu.

Condițiunile se pot vedea la primăria comunei în timpul orelor oficioase.

Mișca, la 23 Februarie 1928.

Primăria.

No. 191—1928.

Publicațiune.

Primăria comunei Mișca publică concurs pentru ocuparea postului de servitor al primăriei și îngrijitorul animalelor de producție.

Cererile se vor înainta acestei primării până în ziua de 4 Apr. 1928.

Mișca, la 23 Februarie 1928.

Primăria.

No. 194—1928.

Publicațiune.

Primăria comunei Mișca publică licitație pe ziua de 4 Apr. 1928. pentru furnizarea imprimatelor și hârtiei necesară primăriei comunale pe anul 1928. Condițiunile se pot vedea la primăria comunei în orele oficioase.

Mișca, la 23 Februarie 1928.

Primăria.

No. 185—1928.

Publicațiune.

Primăria comunei Mișca publică concurs pentru ocuparea posturilor alor 2 guarzi comunali.

Cererile se vor înainta acestei primării până la 4 Apr. 1928.

Mișca, la 23 Februarie 1928.

Primăria.

No. 193—1928.

Publicațiune.

Primăria comunei Mișca publică licitație pe ziua de 4 Apr. 1928. pentru furnizarea petrolului necesar primăriei comunale pe anul 1928.

Condițiunile se pot vedea la primăria comunei în timpul orelor oficioase.

Mișca, la 23 Februarie 1928.

Primăria.

No. 184—1928.

Publicațiune.

Primăria comunei Mișca publică concurs pentru ocuparea alor 2 vigili de noapte.

Cererile se vor înainta acestei primării până la data de 4 Apr 1928.

Mișca, la 23 Februarie 1928.

Primăria.

No. 186—1928.

Publicațiune.

Primăria comunei Mișca publică licitație pentru întreprinderea reparării gardurilor dela primarie precum și pentru furnizarea materialului necesar acestor reparațiuni. Licitația va avea loc în ziua de 4 Aprilie 1928. Condițiunile se pot vedea în orele oficioase la primăria comunei.

Primăria.

Comitetul școlar Peregul-Mare.

Publicațiune.

Comitetul școlar din Peregul Mare, publică licitație pe ziua de 15 Martie oara 12, pentru darea în întreprindere a reparațiunilor dela școala susamintită.

Doritori de a lua în întreprindere aceste lucrări, se pot interesa în fiecare zi în cancelaria comitetului școlar din aceea comună.

Comitetul Școlar.

Societatea „Cultul Eroilor“

No. 241—1928.

Publicațiune.

În ziua de 19 Martie 1928, oara 10 se va ține licitație publică cu oferte închise în biroul Societății (Primăria, camera 59) pentru cumpărarea unei mașini de scris.

Caetul de sarcini, la birou, în oarele de serviciu.

Arad, la 1 Martie 1928.

Comitetul executiv.

CREMA DE FATA
„MARGIT“
De vânzare pretutindeni.

No. 182—1928.

Publicațiune.

Primăria comunei Mișca publică licitație pentru vânzarea gunoierului dela primărie, pe ziua de 4 Apr. 1928.

Condițiunile se pot vedea în timpul orelor oficioase la primăria comunală.

Mișca, la 23 Februarie 1928.
Primăria.

No. 180—1928.

Publicațiune.

Se publică licitație pentru furnizarea lemnului necesare pe anul 1928 primăriei comunale din Mișca pe ziua de 4 Apr. 1928.

Caetul de sarcini și condițiunile de licitație se pot vedea la primăria comunală în timpul orelor oficioase.

Primăria.

No. 181—1928.

Publicațiune.

Primăria comunei Mișca, publică licitație pentru vânzarea unui taur neap pentru reproducție. Totodate și pentru cumpărarea alor 2 tauri de rasa „Podalia“.

Licitațiunea va avea loc în ziua de 4 Apr. 1928. la primăria comunală.

Condițiunile și caetul de sarcini se pot vedea în timpul orelor oficioase la această primărie. Mișca, la 22 Februarie 1928.
Primăria.

No. 187—1928.

Publicațiune.

Primăria comunei Mișca publică licitație pe ziua de 4 Apr. pentru furnizarea hranei animalelor de reproducție pe anul 1928.

Condițiunile de licitație se pot vedea la primăria comunei în timpul orelor oficioase.

Mișca, la 23 Februarie 1928.
Primăria.

No. 183—1928.

Publicațiune.

Primăria comunei Mișca, publică licitație pe ziua de 4 Apr. 1928. pentru darea în întreprindere a caraușiei comunale pe 1928. Condițiunile se pot vedea în timpul orelor oficioase la primăria comunei.

Mișca, la 23 Februarie 1928.
Primăria.

Cel mai bun mijloc de
 extirpare a CLOȘANILOR
 (șobolani) și ȘOARECILOR este

OTRAVA RAPID

Nu-i permis să lipsească din nici o casă, moară, magazie de cereale, gospodărie și domeniu, pentru că prin efectul ei repede și sigur, ne apară de pagubele foarte mari, cari ni le pot pricinui șobolanii și șoarecii.

O cutie costă 50— Lei.
 Preparatul
 Farmaciei Dr. FÖLDES Arad.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Somațiune.

Avem onoare a ruga pe toți depunătorii BANCII ASOCIATE S. A., că în interesul Dlor propriu, a se prezenta cu libelele de depunere pentru subscrierea declarațiunilor respective, căci în caz contrariu, nu putem fixa ziua, când am putea începe a plăti cota parte din sumele încasate până în prezent.

*Comisia de lichidare
 a Băncii Asociate s. a.*

No 181—928

Publicațiune.

Primăria Schöndorf publică licitație pe ziua de 21 Aprilie 1928 ora 9 a. m. pentru cumpărarea unei mașini de scris, 70 m³ lemne de foc necesare primăriei și locuința notarului, hârtie și imprimare necesare cancelariei, sârmă și stâlpi pentru îngrădirea parcului, precum și semințe de iarbă și flori pentru parc; 1 rând de haine de iarnă și 1 rând de vară pentru polițistul comunal și repararea a 4 perechi bocanci.

Condițiunile se pot vedea la primărie.

Licitația se va ține conform legii contab. publice.

Schöndorf, la 1 Martie 1928.
Primăria.

No 178—928

Publicațiune.

Primăria comunei Schöndorf publică licitație pe ziua de 21 Apr. 1928 ora 9 a. m. pentru renovarea primăriei și toate clădirile proprietatea comunei; renovarea podurilor interne și externe; renovarea fântânilor interne și externe,

Condițiunile de licitație se pot vedea la primărie.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu legea cont. publice.

Schöndorf, la 1 Martie 1928.
Primăria

No 177 - 928

Publicațiune.

Primăria comunei Schöndorf publică licitațiune pe ziua de 21 Aprilie 1928 pentru vinderea a doi vieri comunali rassa mangoliță de 3 ani, apți de prăsilă; renovarea podurilor interne și externe, renovarea fântânilor interne și externe partea Izlazului urbarial; renovarea trăsorii comunale, potcovirea armăsarilor și toate lucrările de faur și tâmplărie și renovarea grajdurilor.

Condițiunile de licitație se pot vedea la primărie.

Licitațiunea se va ține conform legii contabilității publice.

Schöndorf, la 1 Martie 1928.
Primăria.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII SOC. PE ACȚII
 Fondat în a. 1887

SEDIUL CENTRAL: Arad, Bulev. Regele Ferdinand I. No. 1—3. Telefon: 177 și 763. Adr. telegr. „Victoria“
SECȚIA COMERCIALA ȘI DEVIZE: Arad, Bulevardul Regele Ferdinand I No. 29. Telefon: 330, 520 și 850,
SUCURSALE: Chișineu-Criș, Șiria, Ineu, Radna, Rovine (Pecica) și Buteni. **EXPCZITURI:** Săvârșin și Grăniceri.

Capital social și fonduri proprii 50,000.000
R e s u r s e — — — — — Lei 500,000.000

Execută totfelul de operațiuni bancare. Primește depuneri spre fructificare în Lei, Dolari ori alte valute streine, pe libele ori în Cont-curent, pe lângă cele mai favorabile condițiuni. — Are legătură de Cont-curent cu toate bancile din țară și coresp. în toate centrele mari ale lumii.

Bancă autorizată pentru operațiuni de devize
Intrepr. proprie „Nora“ fabrică de măhuri și perii în Arad

D I R E C T I U N E A
UZINELOR DE GAZ
A ORAȘULUI ARAD

Se află în situația plăcută, ca să servească On. public cu gaz de calorie înaltă, cu al cărui ajutor putem, ca în timpul de pace, lumina ieftin, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scărda. Instalațiunile necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

U Z I N E L E C O M U N A L E
SECTIA GAZ AERIAN: ARAD
Strada Muciu Scevoia 9, 11 și 13. — Telefon: 27, 25 și 16.

BIROUL UZINELOR
din strada Eminescu No. 4 stă la dispoziția On. public în ce privește comenzile etc.

Comitetul școlar Grăniceri.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică în ziua de 10 Aprilie 1928 oarele 11 m., se va vinde la licitație publică, arendă, pe anul economic 1927—98 — 10 (zece) jugăre catastrale din mântul proprietatea școlii respectiv grădina școlară și competența directorului.

Licitația se va ține în conformitate cu articolul 70-84 din „Legea contabilității publice.“

La licitație se va putea concura mai cu oferte închise pe lângă depunerea vadiului de 10% din prețul ofertei.

Prețul arendei se va achita după aprobarea contractului.

Condițiunile și caetul cu sarcini se poate vedea în orelor oficioase, în biroul secretarului comitetului școlar.

Grăniceri 1 Martie 1928.

Președinte *G. Turicu.* Secretar *M. Florescu.*

Publicațiune.

Subsemnatul curator al masei falimentului de către Tribunalul Arad decisul Nr 4635/1927. în contra firmei „Nădlac“ Societate Cooperativă de Nădlac prin aceasta aduc la cunoștință publică că stocul întreg de marfă a firmei care se compune din coșuri, niale, ferărie și vosele, și care conform inventarului încheiat a fost prețuit suma de 224.930 Lei 70 bani, se vinde, aceluia, care va face ofertă cea favorabilă.

Inventarul se poate vedea în orice zi de lucru în biroul meu advocat din Nădlac. Deasemenea în oricare de lucru se poate vedea stocul de marfă și prăvălia, în care cumpărătorul, dacă va dori, va putea continua comerțul încheind contract nou de închiriere proprietarului casei.

Acea cari doresc a cumpăra stocul amintit de marfă, să-și înainteze ofertele închise la adresa subsemnatului termen de 15 zile dela apariția publicațiunii de față.

Pfertele le va deschide Consiliul falimentar, care prin aceasta își rezervează dreptul de a accepta acea ofertă pe care o va considera de favorabilă, având dreptul de a accepta chiar în oferta, prin care se dă un preț mic, precum a nu accepta nici una dintre ofertele, dacă va afla de birtar.

Termenul de plată este: 8 zile dela data, când Consiliul a acceptat oferta și a vizat despre aceasta pe acela care a făcut oferta acceptată. Plata se face în numerar. Inpozitul proporțional va plăti cumpărătorul. Ofertele se vor lua în considerare numai dacă vor însoțite de suma de 22.493 Lei (10% din prețul de estimare din inventar drept vadiu, care sumă la caz, dacă oferta nu se va accepta, se va restitui iar față de acela, oferta căruia va fi acceptată, se va scădea din prețul ofertei.

Dr. Alexandru Fântânar
advocat în Năelac, curator de masă

Prima
Croitorie
bărbătească
militară și civilă modernă

NICOLAE ARITOM
Str. Bucur No. 14. execută comenzi prompt din stofele cele mai bune, confecțiuni elegante. Prețuri moderate.

C e t i ț i :
„VOINTA POPORULUI“
Abonați-o! Răspândiți-o!

Arad
Palatul Cultural, pentru Biblioteca